SOKÓŁ NA ŚLĄSKU

CZOŁEM

Czasopismo dla członków Związku Sokołów Polskich Dzielnicy Śląskiej

Wychodzi co miesiąc — Numer niniejszy kosztuje 20 groszy — Konto czekowe: P. K. O. Katowice 301 550 — Telefon numer 613

Sekretarjat dzielnicowy, Redakcja i Administracja mieszczą się w Katowicach ul. Ks. Damrotha 8, parter prawa

Rok X *** **Katowice, maj 1931 roku** *** **Numer 5**

TRZECI MAJA

W roku bieżącym mija 140 lat od dnia ogłoszenia Konstytucji 3-go Maja. Czem była ta Konstytucja dla Narodu Polskiego w latach niewoli i czem ona jest po dzień dzisiejszy dla wolnej i niepodległej Polski, świadczy dobitnie fakt, że dzień 3-go maja od dziesiątków lat był, jest i pozostanie na zawsze wielkiem świętem narodowem.

Dzień ten stanowi dla całego społeczeństwa polskiego dzień wesela i radości i w tym też duchu urządzane są uroczystości 3-majowe.

Chcąc godnie uczcić dzień 3-go maja musimy wgłębić się w ideę, która owiewała twórców tej Konstytucji, a poznawszy ją, kroczyć ich śladami. Konstytucja 3-go maja, to otwarta księga, to duch, który nas ciągle otacza, tych, którzy za wszelką cenę chcieli Polskę wyratować z nieszczęść, w jakie coraz to bardziej grzęzła przez niezgodę, pychę i dumę oraz chęć panowania silniejszych nad słabszymi, nie przebierając w środkach, nie patrząc na skutki.

Konstytucja 3-go maja jest tym głosem ostrzegawczym, który do nas woła donośnie: tylko zgoda w Narodzie, tylko wspólna praca może stworzyć Państwo silne i mocne, poszanowanie prawa i praworządność uchroni nas przed ponownym upadkiem.

Te właśnie zasady połączone z zasadą „w zdrowem ciele, zdrowy duch", są wskazaniami, są tem świętem przykazaniem dla społeczeństwa polskiego, przekazanem nam w spuściźnie przez Konstytucję 3-go maja.

Te więc zasady wszczepiajmy w dusze naszej braci Sokolej dla dobra kraju i Ojczyzny.

DZIAŁ URZĘDOWY

KOMUNIKATY PRZEWODNICTWA DZIELNICY.

18. Komitet Floty Narodowej

rozesłał do Gniazd odezwę z apelem o zainteresowanie się akcją Komitetu, by poszczególni członkowie Sokoła wstępowali na członków lokalnych komitetów, a gdzie takowych niema, by się zajęli zorganizowaniem tychże i opiekowali się niemi. Składka roczna wynosi 1 zł.

Popierając akcję Głównego Komitetu Floty Narodowej zachęcamy niniejszem Zarządy i poszczególnych członków do gorliwego zajęcia się powyższą patrjotyczną a dziś tak aktualną akcją.

Wszelkich informacyj celem zakładania lokalnych komitetów udziela Główny Komitet Floty Narodowej, Warszawa, Elektoralna 2.

UCHWAŁY RADY DZIELNICY.

19. Termin Zlotu w r. 1932.

Rada Dzielnicy przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości wstępne przygotowania Zarządu i Przewodnictwa Dzielnicy celem urządzenia Zlotu Dzielnicowego w roku 1932 jako w 10-tą rocznicę przyłączenia Śląska do Polski.

Zlot powyższy uchwala się odbyć w **dniach 15 i 16 maja 1932 r.** ze współudziałem wszystkich Dzielnic Związku.

Zatwierdza się również skład Głównej Komisji Zlotowej, oraz komisji mającej na celu zbieranie funduszy na Zlot, powołanych do życia uchwałą Zarządu z dnia 11 stycznia 1931 r. i poleca się Zarządowi Dzielnicy do ustalenia wszelkich innych komisyj potrzebnych do zorganizowania i przeprowadzenia wspomnianego Zlotu.

20. W sprawie regulaminów.

a) Wniosek Okręgu VI jako uchwałę Rady Okręgu VI, domagający się powołania do życia komisji regulaminowej, któraby opracowała statut i regulaminy Sokole z dostosowaniem do potrzeb i warunków Dzielnicy Śląskiej, przekazuje Rada Dzielnicy Przewodnictwu Dzielnicy, które winno dopilnować zmian z uwzględnieniem warunków Dzielnicy Śląskiej w Związkowej komisji regulaminowej.

b) Zważywszy, że nowy projekt tworzenia Komisyj Sokolic w miejsce Wydziałów Sokolic, ułożony jest w sposób zupełnie nie odpowiedni i wprowadzający w szeregi Sokolic jeszcze większą dezorganizację, Rada Dzielnicy Śląskiej prosi

Zarząd Związku, by w najbliższym czasie zwołał posiedzenie przewodniczących Wydziałów Sokolic Dzielnic względnie delegatek, celem omówienia zmian istniejącego regulaminu Sokolic a zatwierdzonego uchwałą Zarządu Związku 9. IX. 1926 r. i by przed wysłuchaniem opinji Sokolic żadnych zmian nie przeprowadzał.

21. **Składka do Dzielnicy.**

Rada Dzielnicy przyjmuje wprowadzony przez Związek system opłacania składek członkowskich za pomocą znaczków, oraz ustala składkę roczną od członka do Dzielnicy na 60 gr. a to na podstawie rozdzielnika, jaki wynika z podziału za znaczki.

22. **O fundusze na Zlot Dzielnicowy.**

Celem zebrania odpowiednich funduszy na urządzenie Zlotu w roku 1932 roześle Przewodnictwo Dzielnicy do Gniazd odpowiedni Okólnik do wszczęcia akcji dobrowolnych składek na Zlot.

23. **W sprawie Związkowego podatku Zlotowego.**

Rada Dzielnicy apeluje gorąco do wszystkich Okręgów i Gniazd, które do dziś nie wywiązały się z obowiązku uiszczenia podatku zlotowego, nałożonego przez Radę Związku, by podatek ten zapłaciły i w ten sposób wykazały wysoka spoistość organizacyjną i solidarność sokolą.

Rada Dzielnicy poleca Przewodnictwu Dzielnicy, by po upływie terminu dwumiesięcznego, a więc od lipca począwszy wymieniało w organie „Sokół na Śląsku" te Gniazda, które obowiązku swego co do podatku nie spełniły.

24. **„Stanica."**

Rada Dzielnicy apeluje do wszystkich Okręgów i Gniazd, które dotąd nie zakupiły jednodniówki „Stanica", by tąże jaknajwcześniej nabyły. Komitet redakcyjny obniżył cenę jednodniówki do 5 zł. Do nabycia w Sekretarjacie Dzielnicy.

25. **Podziękowania.**

Rada Dzielnicy wyraża gorące podziękowanie za wydatną pomoc przez udzielenie subwencyj Dzielnicy:

a) Wydziałowi Oświecenia Publicznego,
b) Radzie Sportowej Woj. Śląsk.,
c) Magistratowi w Królewskiej Hucie,
d) Wydziałowi Powiatowemu w Katowicach,
e) dhowi Adamowi Zamoyskiemu, prezesowi Związku,
f) dhowi Emilowi Gajdasowi, prezesowi Okr. IV,
g) dhowi Tomaszowi Kowalczykowi wyraża Rada Dz. gorące podziękowanie za bezinteresowne oddanie lokalu na Sekretarjat Dzielnicy w roku sprawozdawczym.

26. **Przesunięcie terminu o kwalifikacjach naczelników.**

Zważywszy, że uchwała Rady Dzielnicy z 27 kwietnia 1930 r. w sprawie tytułu naczelnika nie mogła w całej rozciągłości wejść w życie z dniem 1 stycznia 1931 r., ponieważ przewidziane dalszą uchwałą powyższej Rady egzamina nie mogły być przeprowadzone, gdyż Przewodnictwo Dzielnicy nie mogło dać możności pogłębienia kwalifikacyj kandydatów przez urządzenie kursu, nienaruszając całości powyższej uchwały, Rada Dz. **przesuwa termin mocy obowiązującej tej uchwały do dnia 1-go stycznia 1934 r.**

27. **Wezwanie do przygotowań technicznych na Zlot.**

Zważywszy, że w przyszłym roku z okazji 10-lecia przyłączenia Śląska do Polski odbędzie się Zlot Dzielnicy Śląskiej ze współudziałem wszystkich innych Dzielnic, poleca Rada Dzielnicy Okręgom, by po Gniazdach natychmiast rozpoczęto z wyuczeniem ćwiczeń zlotowych tak Sokołów jak i Sokolic, oraz by w bieżącym roku na zlotach okręgowych ćwiczenia te chociaż nie koniecznie w całości, ćwiczono.

28. **W sprawie kursów i instruktorów.**

Rada Dzielnicy zatwierdza uchwałę Przewodnictwa Dzielnicy wprowadzającą dla wyszkolenia kierowników i kierowniczek ćwiczeń zlotowych i zaznajomienia ich z sokolim tokiem lekcyjnym, dwóch instruktorów dla Sokołów i na razie jedną instruktorkę dla Sokolic, oraz uchwałę, postanawiającą urządzenie w czasie od 5 do 24 lipca 1931 r. kursu letniego w Żywcu, zalecając, by o ile na to warunki finansowe pozwolą Przewodnictwo stale utrzymywało instruktorów i rok rocznie urządzało kursa.

Zarazem zachęca się wszystkie Okręgi do urządzania kursów informacyjnych, celem szkolenia przodowników i przodowniczek.

29. **Z Zarządu Dzielnicy.**

Ukonstytuonowanie Przewodnictwa Dzielnicy nastąpiło na posiedzeniu Zarządu odbytem bezpośrednio po Radzie Dzielnicowej w dniu 19. IV. br.

Skład Przewodnictwa jest następujący:

prezes dh Józef Dreyza, I wiceprezes dh Tomasz Kowalczyk, II wiceprezes dh Karol Koźlik, sekretarz dh Zygmunt Wójcik, zast. sekret. dh Andrzej Zontek, skarbnik dh Jan Smoczyk, przewodnicząca Wydz. Sokolic dchna Karolina Ringlerówna, naczelnik dh Alfred Hamburger, dziel. naczelniczka dchna Walerja Gawlikówna, członkowie: dhowie Franciszek Grześ, Ludwik Kłapa, Jan Nowakowski, dr. Bogusław Parczewski, Stanisław Rożanowicz, Stefan Sokołowski, Wincenty Spaltenstein, inż. Kazimierz Suszyński; kooptowani do Przewodnictwa przez Zarząd na jeden rok, dhowie Wiktor Sławiński i dr. Tadeusz Wróblewski, oraz delegowani z Naczelnictwa Dzieln. dhowie Juljusz Szydło i Józef Wesoły.

Delegatami na Zarząd Związku wybrani zostali dhowie: Alfred Hamburger, Tomasz Kowalczyk i Karol Koźlik, zaś zastępcami dhowie Zygmunt Wójcik i Andrzej Zontek.

KOMUNIKATY NACZELNICTWA DZIELNICY.

9. **Zgłoszenia kandydatów na kurs.**

W dniu 1 maja br. upływa termin zgłaszania przez Okręgi kandydatów i kandydatek na dzielnicowy kurs letni.

Kurs ten odbędzie się w Żywcu w pierwszych dniach lipca br. i trwać będzie przez 18 dni, do czego doliczyć na przyjazd i odjazd 2 dni.

Koszta utrzymania wynosić będą 5 zł dziennie.

Naczelnicy Okręgowi winny dopilnować, by kurs został obesłany szczególnie przez naczelników i naczelniczki Gniazd, by mieli możność zdobycia warunków do egzaminu na naczelników, przewidzianych uchwałą Rady Dzielnicy z 27. IV. 1930, a ogłoszonych w dodatku technicznym nr. 5.

10. **Zgłoszenia zastępów do eliminacji na zawody Związkowe.**

Naczelnicy Okręgowi zgłoszą do 1 maja br. zastępy zawodników i zawodniczek na zawody związkowe. Termin ewentualnych eliminacyj zastępów poda się później.

11. Lekcje pokazowe ćwiczeń zlotowych przez Dzielnicową Naczelniczkę.

W ciągu maja i czerwca br. przeprowadzi Dzielnicowa Naczelniczka lekcje pokazowe ćwiczeń zlotowych dla Sokolic, a to:

w dniach 10. i 14. V. br. od godz. 10—13 w Mikołowie dla Okręgu VII;

w dniach 17. i 31. V. br. od godz. 10—13 w Żorach dla Okręgu XI;

w dniach 7. i 14 VI. od godz. 10—13 w Nowym Bytomiu dla Okręgu XIII.

Każde Gniazdo powyższych Okręgów, posiadające oddziały żeńskie, wyśle w wyżej podanych terminach najmniej trzy (3) druchny. Druchny te stawią się punktualnie w przepisowych strojach ćwiczebnych w sokolni (sali gimnastycznej)) w oznaczonej miejscowości.

Okręgi II, VIII, IX, X i XII zechcą podać terminy na lekcje, o ile sobie życzą przeprowadzenie takich lekcyj, do Sekretarjatu Dzielnicy, naturalnie z uwzględnieniem już podanych terminów, jak również i miesiąca lipca, ze względu na kurs.

12. Zlot Okręgu X.

Okręg X urządza z okazji jubileuszu 40-lecia Gniazda Cieszyńskiego w dniach 20 i 21 czerwca br. Zlot Okręgowy. W myśl uchwały Przewodnictwa Dzielnicy z 5 lutego br. w Zlocie tym winny brać udział wszystkie Okręgi naszej Dzielnicy.

Apeluje się do Naczelników Okręgowych, by na zlot ten zorganizowali liczne wycieczki.

Naczelnictwo Okręgu X podało już program zlotu, a to:

Sobota, 20. VI. o godz. 20-tej akademja w teatrze. Niedziela, 21. VI. rano próby, nabożeństwo i pochód; po południu: ćwiczenia wolne druchen, ćwiczenia odrębne gości, piramidy Okręgu X, ćwiczenia w zastępach na przyrządach, igrzyska, gry i zabawy Okręg X, ćwiczenia wolne druhów, sztafeta druchen 4×75 i druhów 4×100.

Ćwiczenia wolne druhów obejmują I i II część ćwiczeń zlotowych na 1931 r., durchen I część i trojaka.

Do powyższych ćwiczeń mają stanąć wszyscy ćwiczący druhowie i druchny całej Dzielnicy, udający się na Zlot do Cieszyna.

Okręgi mogą zgłosić swe ćwiczenia odrębne oraz zastępy do przyrządów. Wcześniejsze zgłoszenia należy wysłać na ręce Naczelnika Okręgu X, dh Jan Madej, Cieszyn, Dom Narodowy.

WYCHOWANIE FIZYCZNE A WYCHOWANIE CHRZEŚCIJAŃSKIE

Wojna światowa rozegrana w latach 1914—18 wykazała, że zwycięstwo odnieść może tylko to państwo, ten naród, który ma jednostki zdrowe pod względem fizycznym, uświadomione pod względem duchowym, czyli chrześcijańskim i narodowym. — Na nic zdał się militaryzm pruski i knut moskiewski. Wojna i jej skutki były silniejsze niż to przypuszczali aranżerowie wojny. — Tak jak wszystko ma swój koniec, tak i duch pruski, prowadzony twardą pięścią militaryzmu, jak i knut batiuszki cara, trzymany stale nad miljonową armją motłochu nieuświadomionego, załamały się.

Państwa powojenne wyciągając konsekwencje i nauczki z wojny przystąpiły do zmian na lepsze, jedne, by w ten sposób zagwarantować sobie pokój, drugie dla przygotowania się do odwetu.

Czy takie lub inne pobudki, jednak jedno zrozumiano, że chcąc mieć pewność swej armji, każde państwo musi dbać o rozwój fizyczny i intelektualny swych poddanych. Ta świadomość każde państwo na swój sposób wprowadza w czyn.

Główny nacisk położono zatem na wychowanie fizyczne, które jest najważniejszym czynnikiem doborowej armji, a które przed wojną było lekceważone.

Toteż w każdem państwie powstały Państwowe instytuty, kształcące nauczycieli dla tego działu wychowania, potworzono państwowe i prywatne instytucje i zrzeszenia, które mają na celu objąć całe społeczeństwo, a szczególnie młodzież, by jej uprzystępnić jak największy udział na polu wychowania fizycznego.

W Polsce przy uniwersytetach powstały osobne wydziały, kształcące nauczycieli w. f. Rząd utworzył osobny Naczelny Urząd W. F., wydając osobną ustawę o powszechnym i obowiązkowym udziale w wych. fizycz., mocą której powstały Wojewódzkie, powiatowe miejskie i lokalne komitety W. F.

Potworzyły się różne organizacje i kluby sportowe, które mają ogarnąć całe społeczeństwo.

By przedstawić sobie właściwe znaczenie wychowania fizycznego, musimy się na chwilę zatrzymać nad celem wychowania fizycznego.

Celem wych. fizycznego jest wyrobienie zdrowego i silnego obywatela pod względem fizycznym, które to warunki koniecznie potrzebne są w jego życiu codziennem, w jego pracy zawodowej; wyrobienie wszelkich szlachetnych przymiotów i cnót ducha, które powinny zdobić każdą istotę ludzką w myśl zasad chrześcijańskich; — wreszcie uświadomienie narodowe i obywatelskie, wynikające z uprawnień i obowiązków, jakie nakłada na każdego obywatela państwo.

Dotyczy to tak mężczyzn jak kobiet. Szczególnie kobiety, mające wyznaczone przez Boga tak ważne posłannictwo do spełnienia jak rozmnażanie rodu ludzkiego, winny posiadać wszelkie wyżej podane walory, by wydawać na świat potomstwo zdrowe i silne, a zarazem noszące już w zarodku w dziedzictwie po matce, te cenne perły duszy, jakie są szlachetność, stały charakter, silna wola, odwaga, męstwo, moralność, czystość obyczajów i wiele innych dobrych przymiotów, które tu trudno wyliczać.

Wychowanie fizyczne prowadzone umiejętnie i ze zrozumieniem celu, wyrabia wszystkie te cechy istot ludzkich, t. j. wyrabia ciało, działa dodatnio na zdrowie, działa bardzo dodatnio na wyrabianie duszy szczególnie na przymioty tej duszy, a raczej mówiąc językiem naukowym, działa dodatnio na stany psychiczne jednostek.

Że z tego zdają sobie sprawę sfery nie tylko cywilne lecz i duchowne, świadczy o tem fakt, że Głowa Kościoła, Ojciec św., interesuje się tym działem wychowania w swej encyklice o wychowaniu chrześcijańskiem młodzieży, zachęca, daje cenne uwagi i nauki jak postępować, by tych młodych latorośli nie złamać, jednak doprowadzić do doskonałości fizycznej i duchowej, przestrzega zarazem przed wprowadzeniem tego wychowania na fałszywe tory.

Wychowanie fizyczne w różnego rodzaju organizacjach nie posiadających jednostek fachowych, nie może być prowadzonem należycie i w pełnem tego słowa znaczeniu. Wychowanie fizyczne w tych organizacjach ogranicza się tylko do pewnych gałęzi sportów, które bez należytego przygotowania ciała i organizmu, raczej szkodzą jednostkom niżeli pomagają.

Szczególnie niektóre sporty zamieniono wprost na widowiska o charakterze brutalności i gwałtu, przypominające widowiska pogańskiego Rzymu z czasów Nerona. — Takie sporty nie mogą i nie kształcą duszy tak danego sportowca, czy też widza i nie wszczepiają w tą duszę pierwiastków szlachetnych, lecz przeciwnie prowadzą do zwyrodnienia i upadku.

Sokół, krzewiąc ideę wychowania fizycznego, musi z całą bezwzględnością stanąć w obronie zasad uszlachetniających jednostki, a szczególnie młodzież, dając jej na swych lekcjach odpowiedni materjał ćwiczebny i rozrywkowy.

KRONIKA SOKOLA

Z PRZEWODNICTWA DZIELNICY.

Posiedzenie Przewodnictwa Dzielnicy 15-go kwietnia br. Na posiedzenie Zarządu Związku w dniu 26. IV. wydelegowano dhów Hamburgera i Wojcika. Prośbę Gniazda Zabrzeg o zezwolenie na zbieranie składek na budowę Sokolni, uchwalono z przychylną opinją przedłożyć Przewodnictwu Związku. Reaktywowane Gniazdo Niedobczyce w Okr. VIII uchwalono zgłosić na członka Związku. Omówiono sprawę udziału Sokolstwa w uroczystościach 10-lecia III Powstania Śląskiego i delegowano 2 druhów do komitetu uroczystościowego. Omówiono sprawy Rady Dzielnicy w dniu 19. IV. odbyć się mającej. Wysłuchano sprawozdań z Rad Okręgów I, II i IV, z lustracji technicznej Dzielnicy przez Naczelnika Związku, oraz sprawozdania z pertraktacji z Gniazdem Żywiec, celem urządzenia kursu.

Ze Zjazdu Rady Dzielnicy.

Zjazd Rady Dzielnicy odbył się dnia 19. kwietnia br. w Katowicach. Po nabożeństwie odprawionem w kościele Marjackim, zebrali się delegaci z Zarządem Dzielnicy i przedstawicielami Władz przed gmachem Szkoły wydziałowej, gdzie odbyła się wspólna fotografja, poczem udano się do auli. Z reprezentantów Władz byli obecni za dowódcę 23 Dywizji piech. p. Major Czajkowski, za starostę powiatu Katowickiego p. Dr. Gawlas, Magistrat i Związek śpiewaków dh Kowalczyk. — Na Zjazd stawiło się z Przewodnictwa Dzielnicy 16 druhów, z 12 Okręgów 33 dhów jako członków Zarządu Dzielnicy i delegatów okręgowych, oraz 68 delegatów z 52 gniazd, wczem 2 jako goście.

Stwierdzić należy, że 56 Gniazd nie poczuło się do obowiązku wysłania swych delegatów na Zjazd, a to z Okręgów:
I — 4 gniazda, II. — 1 gn., III — 3 gn., IV — 5 gn., V. — 3 gn., VI — 5 gn., VII — 2 gn., VIII — 4 gn., IX — 8 gn., X — 12 gn., XI — 3 gn., XIII — 6 gn.

Zjazd zagaił prezes dzielnicy dh Dreyza witając reprezentantów Władz i delegatów. Przewodnictwo Zjazdu powierzono dhowi Prezesowi, po którym reprezentanci powitali Zjazd, życząc pomyślnych obrad. Po przemówieniach dh Prezes w krótkich słowach zobrazował działalność Przewodnictwa oraz skreślił program prac Przewodnictwa Dzielnicy, uwypuklając znaczenie Zlotu w roku 1932.

Po dokonaniu wyborów do Komisyj, zamknął Przewodniczący pierwsze plenarne posiedzenie Zjazdu.

Poszczególne Komisje obradowały w oddzielnych salach. Obrady były żywe i znać było zainteresowanie się delegatów sprawami dzielnicy.

Popołudniu o godzinie 3 rozpoczęły się obrady na plenum Zjazdu. Przewodniczący poszczególnych Komisyj zdawszy sprawozdania z obrad Komisyj przedstawiali wnioski, które po krótkich rzeczowych dyskusjach Zjazd przyjął. O godz. 5,30 zamknął Prezes obrady okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polski i Sokolstwa.

Bezpośrednio po Zjeździe odbyło się posiedzenie Zarządu dzielnicy na którem dokonano podziału funkcyj w Przewodnictwie i wybrano delegatów do Zarządu Związku.

Z NACZELNICTWA DZIELNICY.

Lustracja techniczna Dzielnicy przez Naczelnika Związku dha Faranowicza odbyła się 12-go kwietnia br. w Nowym Bytomiu. Na lustrację stawili się członkowie W. T. i Naczelnicy Okręgowi z wyjątkiem Okr. V. i X., którzy swą nieobecność usprawiedliwili, oraz 3 naczelniczki Okręgów III, VII i XIII wraz z 13-toma kierowniczkami ćwiczeń z Gniazd. Raport złożył Naczelnik Dzielnicy dh Hamburger, któremu towarzyszyli wiceprezes Dzielnicy dh Kowalczyk, sekretarz Dzielnicy dh Wójcik i skarbnik Dzielnicy dh Smoczyk. Okręg XIII wystawił oddział umundurowanych druhów w liczbie 32 z Prezesem i Wiceprezesem Okręgu. Po raporcie odbyły się lekcje dhów i dchen. Na zlecenie Naczelnika Związku I część lekcyj przeprowadził dh Król, nacz. Okr. I, II i III dh Bartniczek II zast. nacz. dzieln. a nacz. Okr. XI. Lekcję Sokolic przeprowadziła dzieln. naczelniczka dchna Gawlikówna.

Po lekcjach odbyło się posiedzenie, na którem przeprowadzono szczegółową dyskusję nad lekcjami, poczem Naczelnik Związku wypowiedział swoje cenne uwagi.

Zebranie kierowniczek ćwiczeń.

Dzielnicowa Naczelniczka, dchna Gawlikówna zwołała na dzień 21 marca br. zebranie kierowniczek ćwiczeń, celem omówienia bieżących spraw. Na zebranie stawiły się Okręgowe Naczelniczki z Okręgów III, VII i XIII oraz kierowniczki ćwiczeń z Gniazd: Szopienice, Żory.

Po zagajeniu przedstawiła Dzielnicowa Naczelniczka cel zebrania, omówiła kalendarz techniczny Dzielnicy, wyjaśniła tok lekcyjny, kurs dzielnicowy, oraz ćwiczenia zlotowe i zawody. W końcu ustalono terminarz lekcyj pokazowych ćwiczeń zlotowych, na które każde Gniazdo danego Okręgu wyśle najmniej 3 ćwiczące Sokolice.

W ciągu kwietnia odbyły się po dwie lekcje ćwiczeń pokazowych w Tarnowskich Górach dla Okręgu IV i Szopienicach dla Okręgu VI. Na maj przewidziane są lekcje dwie dla Okręgu VII i dwie dla Okręgu XI, zaś w czerwcu dla Okręgu XIII.

Z ŻYCIA „SOKOŁA" W OKRĘGACH

Okręg I.

Rada Okręgowa odbyła się dnia 22 marca br., w której uczestniczyli delegaci wszystkich 5 Gniazd Okręgu, Zarząd Okręgu, oraz delegaci Dzieln.: prezes dh Dreyza i naczelnik dh Hamburger. Sprawozdanie szczegółowe złożył tylko naczelnik Okręgu dh Król, zaś sekretarz i skarbnik, z powodu nieporozumienia jakie zaszło — mianowicie obaj byli przekonania, że to jest posiedzenie Zarządu — sprawozdań nie przygotowali, wobec czego Rada poleciła powyższym druhom wygotowanie sprawozdań, które złożą na nadzwyczajnej Radzie w tym celu zwołać się mającej, celem udzielenia Zarządowi absolutorjum.

W wyborach ponownie wyszedł jako prezes Okręgu zasłużony działacz Sokoli i narodowy dh Józef Kałdonek z Szarleja, wiceprezesem Okręgu, dotychczasowy wiceprezes Gniazda Brzeziny. Obecny Zarząd składa się z ludzi ruchliwych i energicznych, tak, że daje rękojmę żywszej pracy organizacyjnej.

Okręg II.

Zjazd Rady Okręgowej odbył się w Katowicach dnia 29 marca br. przy udziale członków Zarządu Okręgu, delegatów 7 Gniazd (brak delegatów Sokoła I) oraz reprezentantów Dzielnicy dha prezesa Dreyzy i skarbnika Jana Smoczyka.

Zjazd zagaił prezes Okręgu dh Brzeskot, przewodniczył prezes Dzielnicy dh Dreyza. W mowie powitalnej przedstawił Przewodniczący historję plebiscytu z okazji 10-letniej rocznicy i uczcił pamięć poległych pracowników plebiscytowych.

Szczegółowe i dobrze opracowane sprawozdania z czynności Zarządu złożyli dhowie Prezes, Sekretarz, Skarbnik, Naczelnik i Gospodarz. W ogólnej dyskusji prezes Dzielnicy wyjaśnia ideę Sokolą i pracę nad wychowaniem fizycznem i narodowem młodego pokolenia. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono Zarządowi absolutorjum i zatwierdzono przedłożony budżet na rok 1931. — Do Przewodnictwa Okręgu wybrano dhów Sławińskiego z Załęskiej Hałdy, Sidłę Jana z Bogucic i Kasprzaka Kazimierza z Brynowa. Do komisji rewizyjnej wybrano dhów Reinocha, Sidłę Ludwika, Kalinowską Gertrudę, zaś do Sądu honorowego dhów dra Papéc, Grygiewicza, Strusiewicza, Ferde i Wesołego Fr.

Sprawę składek według nowego systemu referował dh Smoczyk.

W wolnych głosach poruszono kilka spraw bieżących.

Okręg IV.

Rada Okręgu odbyła się dnia 29 marca przy udziale 23 delegatów wszystkich Gniazd Okręgu. Dzielnicę reprezentował dh Zygm. Wójcik sekretarz Dzieln. i dh A. Hamburger naczelnik Dzieln. — Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu było bardzo krótkie i skarbnik nie przedłożył żadnego sprawozdania ponieważ Okręg nie miał żadnych dochodów.

Szczegółowe sprawozdanie złożył Naczelnik Okręgu, z którego wynika, że dział techniczny jest dobrze zorganizowany, na 350 członków posiada 45 dhów mundury uroczyste, 65 polowych, 141 dhów ćwiczących, 22 dhny, 45 chłopców, 12 dziewcząt.

W żywej dyskusji wyjaśniał znaczenie ogniw organizacyjnych, współpracę Gniazd z Okręgiem, obowiązki Gniazd wobec Okręgu, Dzielnicy i Związku i szereg spraw organizacyjno-administracyjnych dh Wójcik, delegat Dzielnicy.

Do Zarządu wybrano na prezesa ponownie dha Gajdasa, na wiceprezesa dha Pawła Kralewskiego.

Szereg Gniazd szczególnie wiejskich tegoż Okręgu potrzebuje szerszej i lepszej opieki ze strony Okręgu.

Okręg VIII.

Rada Okręgu odbyła się w niedzielę, 29 marca 1931 r. w Rybniku przy licznym udziale delegatów. Zastąpionych było 8 Gniazd. Delegatem Przewodn. Dzielnicy był dh wiceprezes Koźlik. Przewodniczył dr. Biały aż do wyboru Zarządu. Zarząd zdał obszerne sprawozdanie ze swych czynności. Tak sekretarz jak skarbnik i naczelnik odczytali swoje sprawozdania, z których odniosłem wrażenie, że Okręg VIII wchodzi na tory intensywniejszej pracy sokolej niż to dotąd miało miejsce. Jedynie prezes przyznał się wobec delegatów, że nie był w stanie ze swych obowiązków się wywiązać, gdyż służba zawodowa mu na to nie pozwalała. Wyciągnął z tego konsekwencje i mimo, że dopiero 1 rok urzędował złożył swój urząd prezesa. Najpoważniejszymi kandydatami na prezesa byli: dotychczasowy wiceprezes Okręgu dh Wierzbicki i dawniejszy prezes Okręgu dh Mandrysz. Z wyboru wyszedł na prezesa dh Wierzbicki, inżynier z Krywałdu, a na wiceprezesa dh Mandrysz.

Z dalszego przebiegu obrad wywnioskowałem, że pod kierownictwem nowego prezesa Okręg VIII rozwijać się będzie pomyślnie.

Krótkie jedno przemówienie i oświadczenie dha Wierzbickiego: „Zrobię wszystko, żeby Okręg VIII postawić na wyżynie", utwierdzają to moje przypuszczenie.

Zapytany dh Mandrysz, czy przyjmuje urząd wiceprezesa, oświadcza, że pod kierownictwem tak dzielnego prezesa urząd wiceprezesa przyjmuje.

W wolnych głosach załatwiono sprawę zlotu Okręgowego i kilka dalszych spraw dotyczących administracji Okręgu. Na tem porządek obrad wyczerpano.

Z ŻYCIA „SOKOŁA" W GNIAZDACH

Załęska Hałda (II).

W dniu 15-m marca br. odegrał zespół amatorski naszego Gniazda komedję 3-aktową p. t. „Teść" pod kierownictwem dha nauczyciela Fr. Lipki. Przed rozpoczęciem przedstawienia nastąpiło wręczenie dyplomów i po 1 egz. „Stanicy" członkom honorowym Gniazda: dhowi Janowi Poloczkowi i dhowi Fr. Widuchowi przez wiceprezesa inż. Strusiewicza w obecności członka Przewodn. Okręgu i Dzielnicy dha inż. K. Suszyńskiego. W dniu 30. III. nastąpiło uroczyste otwarcie ćwiczeń na nowej sali gimnastycznej szkoły powszechnej w Załęskiej Hałdzie w obecności przedst. Przewodn. Okręgu II dha I wiceprezesa Świtały i zast. nacz. Okręgu dha Nowaka. Ćwiczących stawiło się razem 35. Ćwiczenia odbywają się w poniedziałki i w czwartki od godz. 20—22.

Radoszów (III).

Wieczór ćwiczeń urządzony przez tutejsze Gniazdo w dniu 12 kwietnia br. przy współudziale

Gniazda Świętochłowickiego był wspaniałą rewją ćwiczeń gimnastycznych, żałować tylko należy, że publiczność miejscowa za mało zainteresowała się tą imprezą. — Po referacie dha Piontka zast. naczelnika Okręgu III o znaczeniu wychowania fizycznego, drużyny Sokoła miejscowego i świętochłowickiego popisywały się ćwiczeniami wolnemi, na przyrządach, igrzyskami i ćwiczeniami rytmicznemi.

Świętochłowice (III).

Wieczór ćwiczeń. Gniazdo tutejsze wykonując swój program tegoroczny urządziło w dniu 18-m kwietnia br. wieczór ćwiczeń, zakończony zabawą towarzyską. Na wieczór ten przybyła publiczność świętochłowicka i okoliczna. Drużyny Gniazda popisywały się ćwiczeniami wolnemi, na przyrządach, rytmicznemi, igrzyskami i rejami, które publiczność darzyła hucznemi oklaskami.

Miła zabawa towarzyska wynagrodziła druchnom i druhom trudy tego wieczoru.

Łagiewniki (III).

W niedzielę, dnia 15 marca br. odbył się w Łagiewnikach wieczór ćwiczeń miejscowego Gniazda. Program był bardzo obfity, gdyż składał się z ćwiczeń wolnych bez i z przyborami, z występu zastępu doborowego na przyrządach. Na zakończenie odegrano sztukę teatralną „Sokół w więzieniu."

Od szczegółowej krytyki wstrzymuję się za wyjątkiem drobnych uwag i to ze względu na trudności warunków lokalnych tegoż Gniazda. Całość występu naogół wypadła dobrze, pomimo krótkiego czasu wyćwiczenia. Należałoby na przyszłość poświęcić więcej czasu przygotowawczego, albowiem krótki czas przygotowania na taką imprezę nie daje nigdy pożądanego rezultatu. Dodać należy także, by nie występować na scenie z materjałem, który jest opracowany na boisko, albowiem takowe występy na scenie nie są efektowne, są zazwyczaj nudne i nie przedstawiają nic nowego. Więcej należy dołożyć starania na stronę efektu i scharakteryzowania, jak naprzykład reje i t. d. Pozatem brak było obrazów plastycznych, co zwykle bywa punktem kulminacyjnym takich wieczorków. Dość sprawnie odbywała się kolejność występów, za wyjątkiem ćwiczeń wolnych druchen (Poznańskich), gdzie ćwiczono bez muzyki; podobno orkiestra nie stała na wysokości swego zadania (?). Wielka szkoda! możeby wówczas efekt był o wiele lepszy. Najlepiej spisała się młodzież męska i żeńska oraz zastęp doborowy na przyrządach i budowanie piramid na drabinach. Zachowanie i karność drużyny dobra, zaś grono przodowników na czele z swym naczelnikiem dołożyło wszelkich starań, za co im się należy uznanie. **G. Ignacy.**

Kamionka (VII).

Zebranie walne odbyło się dnia 15 lutego 1931 r. na sali p. Tabora w Kamionce, które zagaił dh prezes Tkocz Piotr hasłem „Czołem".

Po odśpiewaniu „Ospały i gnuśny" złożyli sprawozdania z kolei: prezes, sekretarz (listownie, gdyż był służbowo zajęty), skarbnik, rewizorzy kasy, naczelnik.

Po udzieleniu b. zarządowi absolutorjum przystąpiono do wyboru nowego zarządu pod przewodnictwem dha Tkocza Piotra, w skład którego weszli:

prezes: dh Tkocz Piotr (ponownie), zast. prezesa: dh Wieczorkówna Gertruda, sekretarz: dh Zagórski Franciszek, skarbnik: dh Wrona Ludwik, naczelnik: dh Szczotka Alojzy (ponownie), gospodarz:dh Prasoł Franciszek, delegaci: dhowie Wróblewski Franciszek i Opołka Wiktor, referent prawny: dh Tkocz Piotr.

Po wyczerpaniu porządku dziennego i odśpiewaniu kilku pieśni zakończył zebranie dh prezes o godz. 19,30 hasłem „Czołem".

W ubiegłym roku obchodziło Towarzystwo uroczystość 10cio-lecia połączoną z poświęceniem sztandaru, i to pierwszego w naszej gminie.

Wobec tego, że stan kasy nie pozwolił na zakupno gotowego sztandaru, haftowaniem zajęli się dh prezes Tkocz Piotr, druchna Wieczorkówna Emilja i druchna Wieczorkówna Gertruda, za co na tej drodze składamy im najserdeczniejsze podziękowanie.

Dzięki staraniom i niezmordowanej pracy dha prezesa, Towarzystwo wysunęło się na wysoki poziom. Za gorliwą pracę koło rozwoju Towarzystwa składamy serdeczne podziękowanie i ślemy gromkie „Czołem!" **Członkowie.**

Lipiny (XIII).

Na budowę nagrobka ś. p. Augustyna Świdra w Lipinach wpłacili: Tow. gimn. „Sokół" Okręg II 20,— zł, druh Grzomba Kasper z Gniazda Lipiny 10,— zł, Tow. gimn. „Sokół" Nikiszowiec-Giszowiec 5,— zł.

Łask. Ofiarodawcom składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać".

Czołem!

Tow. gimn. „Sokół", Lipiny-Śląskie.

LEKKOATLETYKA

Bieg na przełaj „Polonji"

odbył się 12. IV. br. w Katowicach. Do biegu powyższego zgłosiło się 20 Sokołów w grupach seniorów, juniorów i pań.

Nagrodę wędrowną dla pierwszego Sokoła zdobył dh Skorupa (Sokół II Katowice). Puhar wędrowny zdobył Stanisław Petkiewicz.

W biegu pań Sokolice zdobyły miejsce 6 Żeblikówna, 7. Pilarówna (obie Katowice II), 8. Roszczykówna (Król. Huta), 13. Cyrołówna (Katowice II), 17. Kostkówna (Ruda).

W biegu juniorów miejsce 5. Skorupa (Kat. II), 7. Rybarz (Kat. II), 8. Zacher (Wełnowiec), 16. Kolonko (Rybnik), 27. Pietrzyk (Nowy Bytom).

W grupie seniorów 14. Szczepanik (Czeladź), 15. Nowara (Kat. II), 18. Uchta (Czeladź), 22. Grzywa (Kat. II), 27. Kurzaj (Bańgów), 30. Sichma (Ruda).

Bieg sztafetowy.

Bieg sztafetowy „Gazety Ludowej" (3000, 1500, 1500, 800, 800, 400, 200) odbył się 19. IV. br. na Stadjonie w Król. Hucie. Na starcie stanęło 7 drużyn, w czem jedna drużyna Sokoła Katowice II, w składzie: Nowara, Grzywa, Jany, Kaptur, Seget, Reichert, Węgrzyn i Kroker.

Drużyna ta zdobyła w biegu trzecie miejsce, pierwsze miejsce drużyna Pogoni, drugie Stadjon.

Nakładem Przewodnictwa Dzielnicy Śl. Związku Sokołów. — Czcionkami „Księgarni i Drukarni Katolickiej". Sp. Akc. w Katowicach. Odpowiedzialny Redaktor Karol Koźlik, Katowice, ul. Drzymały nr. 3.